

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. b)
Limba și literatura maghiară maternă
Simulare pentru elevii clasei a XII-a
Filiera teoretică – Profilul umanist
Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Tóth Árpád: Szeptemberi szonett

Szeptember szép szultánja, Ősz, pompás, buja zsarnok,
Már vár a hódoló táj; a zöld és elviselt
Kaftánú bús tuja mind furcsa dervised*,
Mind mélyen hajladoz, s halkán imázva mormog.

Sárga selyemben várnak a szép, hervatag ormok,
Rabnők, kiket elgyötresz, s kik engedelmesek;
S te jössz, puhán s pompázón, s gyűrűfényes kezed
Aranyos reflexétől** a tiprott fű is csillog.

Ki göggel és egykedvűn, de fénylőn s mégis áldva
Őlsz meg mindeneket, hervadás padisáhja,***
Köszöntelek e szírtől, leghívebb dervised.

Hatalmas ürkezed ereszd vállamra kegygyel,
S ha térdre tör hús súlya, szólj halkán: most eredj el,
S átkos, dús ajándékul az őszi bút vigyed.

* mohamedán (kolduló) szerzetes

** (itt) világos felületről visszaverődő fény

*** török és perzsa uralkodók címe

a. a versbeszéd és vershelyzet sajátosságai	5 pont
b. a költemény stílusának sajátosságai	5 pont
c. az őszhöz kapcsolódó költői képek értelmezése	5 pont
d. a szonettforma szerepe a jelentésképzésben	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Az ENSZ statisztikája szerint 2011. október 31-én, hétfőn látja meg a napvilágot Földünk 7 milliárdodik lakosa.

Csaknem 40 évvel ezelőtt megjelent könyvében Konrad Lorenz A civilizált emberiség nyolc halálos bűne között első helyen említette a Föld túlnépesedését. A fenti Lorenz-mű kiadásának évében, 1973-ban bolygónkon mintegy 4 milliárd ember élt – 1999 októberében már 6 milliárd. És az ENSZ statisztikája szerint 2011. október 31-én látja meg a napvilágot Földünk 7 milliárdodik lakosa. Vajon Lorenz riasztó prognózisának fényében sok-e ez a hétmilliárd? Mik az emberiség kilátásai, ha változatlan ütemben szaporodik a Homo sapiens?

A Nobel-díjas osztrák etológus elsősorban az emberi élettér elpusztításától tartott, attól, hogy az emberi rablógazdálkodás felborítja a kölcsönhatásban álló életközösségek egyensúlyát. Ennek következményét látta a termőtalajok eróziója nyomán terjedő sivatagosodásban éppúgy, mint a tengerek halállományának túlhalászásában vagy az erdők kiirtását követő karsztosodásban**. (...) (Nyugati Jelen)*

* etológus = az állatok viselkedésével foglalkozó tudós

** karsztosodás = a mészkő repedéshálózatába kerülő csapadékvíz hatására a mészkő oldódik

- a. Melyik stílusréteg sajátosságai figyelhetők meg a szövegben? Válaszát indokolja! **4 pont**
- b. Emeljen ki a szövegből 1-1 példát három helyesírási alapelvre! **6 pont**
- c. Konrad Lorenz szerint melyek a Föld túlnépesedésének következményei? **5 pont**
- d. Fejtse ki véleményét 10-15 mondatban, milyennek látja az emberiség jövőjét, ha a Föld lakossága változatlan ütemben szaporodik! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: Az eszmék szerepe a drámai költeményben (pl. Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde*, Madách Imre: *Az ember tragédiája* vagy más olvasott drámai költemény)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a drámai költemény műfaji sajátosságai **5 pont**
- b. a műben megjelenített eszmék és a szerkezet összefüggései (pl. szimbolikus tér és idő, ellentét) **5 pont**
- c. az eszméket megjelenítő szereplők (pl. szimbolikus/allegorikus figurák) **5 pont**
- d. a műben felvetett kérdések és válaszok (pl. az élet értelme) **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.